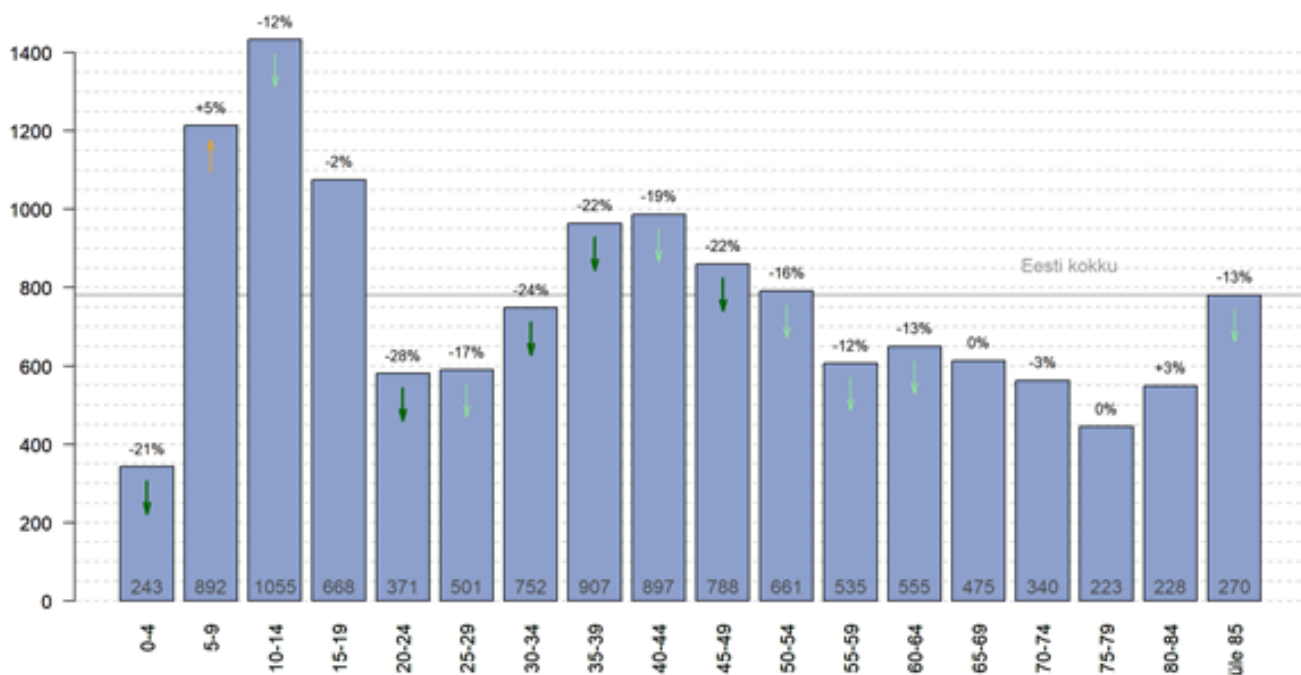

Teadusnõukoja soovitused valitsusele 11. novembril 2021

Olukorra kirjeldus

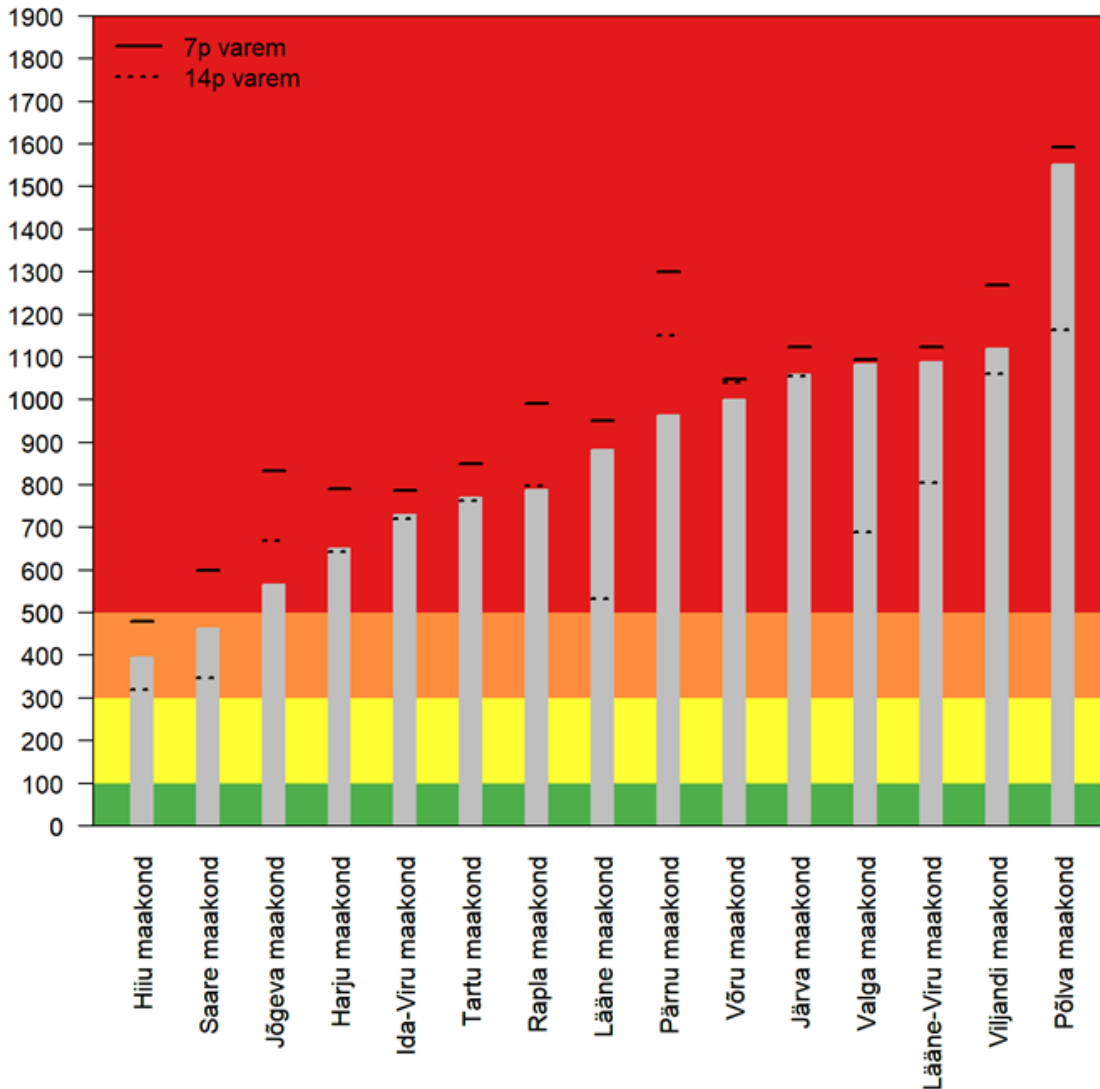
COVID-19 nakatumine on Eestis endiselt väga kõrge, kuid on pöördunud langustrendi. Võrreldes eelneva nädalaga on nakatumiste arv vähenenud ca 14%. Nakatamiskordaja R on 7. novembri seisuga ca 0,9. Alates kooliaasta algusest on nakatumine olnud kõrgeim 10–14-aastaste hulgas, nii on see ka kõnealusel nädalal. Viimase seitsme päeva jooksul on nakatumine langenud pea kõigis vanuserühmades, välja arvatud 5–9-aastaste hulgas, kus nakatumine viis protsenti kasvas.

7-päeva nakatumus 100000 kohta vanusgruppides 01.11-07.11.2021, muutus võrreldes perioodiga 25.10-31.10

Nakatumine on viimasel seitsmel päeval langenud kõigis maakondades, kõige enam Pärnumaal (27%). Piirkondlikult on nakatumine kõige kõrgem Põlvamaal, kus nii nakatumine kui ka hospitaliseerimine on endiselt väga kõrged. Olukord on tõsine ka Viljandi, Lääne-Viru, Valga ja Järva maakondades.

**Maakondade nakkustase (7p nakatumised 100000 kohta)
uuendatud riskimaatriksi järgi, 07. november 2021.**

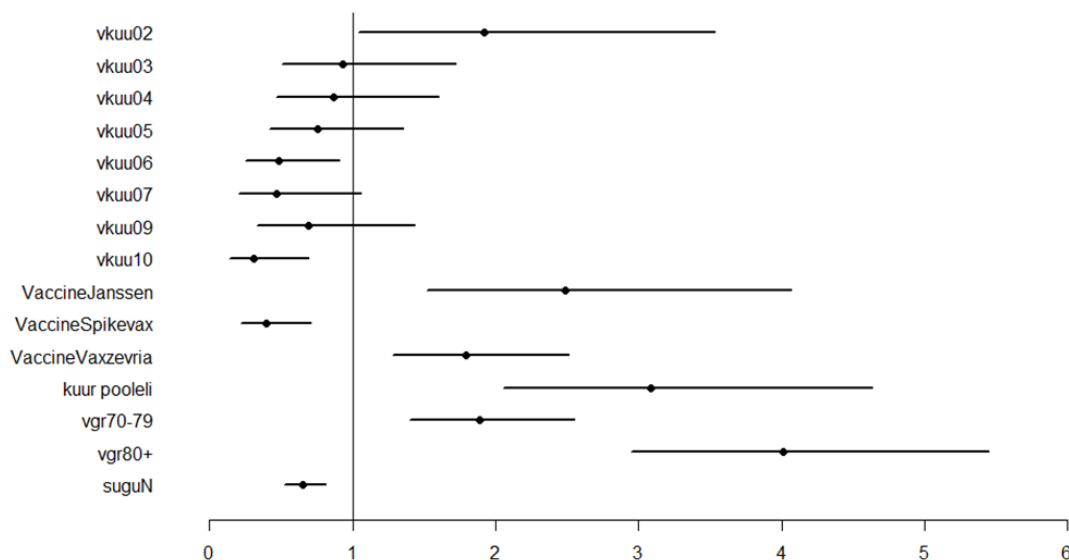
Haiglates on endiselt vanemaealiste (60-aastased ja vanemad) vaksineerimata inimeste puhang. Tänapäevase seisuga on haiglates 600 patsienti, kellel on diagnoositud COVID-19 põhi- või kaasuva haigusena. 81% haiglaravil viibijatest on COVID-19 põhihaiguseks. Neist omakorda 70 protsenti ei ole saanud ühtegi vaktsiinidoosi. Ülejäänud 19% haiglaravi patsientidest on COVID-19 kaasuvaks diagnoosiks. Mitmed mitte-nakkushaigustega tegelevad osakonnad on ümber profileeritud COVID-19 raviks, mistõttu on teiste haiguste ravi ajutiselt neis osakondades piiratud. Surmade arv on püsinud kõrge - viimase 7 päeva keskmine koroonasurmade arv päevas on alates 30. oktoobrist olnud vahemikus 10–12 ning viimaste nädalate liigsuremus on [Statistikaameti andmetel](#) olnud enam kui 20%.

9. novembri seisuga on Eestis vaksineerimata umbes iga kolmas inimene, kes saaks ennast vaksineerida, sh 27% (~91 000 inimest) koroonaviiruse vanuselisest riskirühmast ehk 60-aastastest ja vanematest elanikest. Maakondlikult eristub madala vaksineerituse hõlmatuselga Ida-Viru maakond, kus vanuselisest riskirühmast on ühe doosiga vaksineeritud vaid 56%.

Krista Fisherit poolt läbi viidud vaktsiinide tõhususe analüüsid näitavad, et mida pikem aeg on teisest doosist möödas, seda suurem tõenäosus on nakatuda COVID-19 deltatüvega, eeskätt Astra Zeneca ja Jansseni vaktsiinidega vaksineeritute seas.

Vaktsiinide kaitse haiglaravi nõudva haigestumise vastu püsib ajas paremini kui kaitse nakatumise vastu. Seejuures pakuvad AstraZeneca ja Jansseni vaktsiinid mõnevõrra nõrgemat kaitset kui Pfizeri ja Moderna vaktsiinid. Seega on AstraZeneca või Jansseniga vaksineeritud inimestel soovitatav teha esimesel võimalusel tõhustusdoos, milleks Eestis kasutatakse Pfizerit või Modernat.

Suhteline risk haiglaravi vajaduseks vaksineeritutel vanuses 60+, oktoobris 2021 (mudel)

***Märkused:** Siin on arvestatud vaid vaksineerimisi enne oktoobrit 2021 – st kui inimene sai oktoobris teise doosi, siis on ta ikka „kuur pooleli“ kategoorias. Samuti pole siin veel tõhustusdooside mõju, sest need saadi enamasti oktoobris; Teisi vaktsiine on võrreldud Pfizeri vaktsiiniga (referentskategooria) ; vkuu - viimase vaktsiinidoosi saamise kuu (referentskategooria: august); Mudel koostatud 3. novembri seisuga kogutud andmete põhjal (analüüsi autor: K.Fischer)

Teadusnõukoja soovitused

Teadusnõukoda sedastab, et viirusega toimetuleku pikaajaline eesmärk on endiselt lausaliste piirangute vältimine. Parimad meetmed selleks on jätkuvalt vaksineerimine, sh nii esimeste dooside kui ka tõhustusdooside tegemine ning olemasolevatest kontrollimeetmetest kinnipidamine.

Tulenevalt väga kõrgest nakatumisest soovib teadusnõukoda:

- Kehtestada lühendatud karantiin (7 päeva) leibkondliku lähikontakti korral ka neile vaksineeritud inimestele, kellel on viimasest vaksineerimisest või haiguse põdemisest möödas rohkem kui kolm kuud.
- Ergutada ja soodustada kiirtestide kasutamist nii töökeskkonnas, koolides kui ka kodudes
- Rakendada meetmeid, mis suurendavad hajutatust toitlustusasutustes

Teadusnõukoda toetab vaktsiinikahjude fondi kiiret käivitamist.

Teadusnõukoda teeb immunoprofülaktika komisjonile ettepaneku kaaluda tõhustusdooside lubamist alates 5. kuust pärast vaktsiinikuuri lõpetamist.

Viirusolukorra halvenemisel toetab teadusnõukoda rangemaid kontrollimeetmeid, sealhulgas eri tegevustes 50% täituvuspiirangu kehtestamist ning laste ja noorte huvihariduses 50% täituvuspiirangut ning vaksineerimata laste kohustuslikku kiirtestimist antigeeni kiirtestiga.